

Schoonheidsfoutje

BIJ KAPPERS BETALEN
**VROUWEN MEER DAN
MANNEN.** IS DAT NOG WEL
VAN DEZE TIJD?

Beeld Studio V/ Boris Vermeersch

**Balkonseizoen
ten einde**

MAAR CASPAR IS NOG LANG NIET
UITGELEERD **PAG 6**

**Geen pilletje
voor de seks**

JONGEREN SLIKKEN ERECTIEPILLEN
VOOR DE LOL **PAG 10**

**Parachutestof
en meelzakken**

WAT VROUWEN TIJDENS WOII DEDEDEN
OM MODIEUS TE BLIJVEN **PAG 12**

Leven

BESCHOUWING HOGERE KAPPERSKOSTEN VOOR VROUWEN

Als vrouw met kort haar vindt **Mirjam Leunissen** het vreemd dat ze steevast meer moet betalen bij de kapper dan mannen. Een onderscheid in prijs maken op basis van geslacht, mag dat eigenlijk wel?

Foto's **Boris Vermeersch**

Komt een vrouw bij de kapper

'Dan maken we voor deze ene keer een uitzondering', zegt de kapper van kappersketen Cosmo. 'Maar dan boeken we je wel als man in.' Ik ben een vrouw met kort haar, waarmee ik bovendien helemaal niks bijzonders wil. Ik wil gewoon geknipt worden, zonder strakke styling of minutenlang modelföhnen. Dus vraag ik om een eenvoudige behandeling, zoals die alleen voor mannen op de prijslijst staat.

Maar de uitzondering bij die ene salon is écht een uitzondering: in mijn steekproef onder vijftig Nederlandse kapsalons en ketens is driekwart duurder voor vrouwen dan voor mannen, van een paar euro's verschil tot de helft meer voor een standaardknipbeurt, zeker in het luxere segment waar de 'knipbelevens' vaak vergezeld gaat van een wijntje. De duurdere vrouwenbehandeling weigeren is meestal geen optie, merk ik keer op keer, ook niet bij de Cosmo-salons.

Des te opmerkelijker is het dat een dikke duizend kilometer verder naar het oosten, in mede-EU-lidstaat Litouwen, de nationale ombudsman campagne voert voor genderneutrale prijzen bij de kapper, de pedicure (veel duurder voor mannen) en andere dienstverleners. Met de hashtag #PriceHasNoGender en de Europese gelijke-behandelingswetgeving als voornaamste wapens. Als je zo'n onderscheid tussen mannen en vrouwen maakt, moet het namelijk wel een legitiem doel dienen. Een exclusieve damesavond in de sauna, bijvoorbeeld, bevordert op effectieve wijze het veiligheidsgevoel van de daar ontspannende vrouwen. Maar dames met een korting naar je overbemande disco lokken, mag dan weer niet.

Ik vraag me af hoe het bij kappers zit. Hebben zij een goede reden om mij meer te laten betalen dan een man, ondanks mijn korte koppie? Of zou het hetzelfde zijn als een bakker die het brood voor vrouwen duurder maakt? Of een schoonmaker die hogere tarieven voor mannelijke

sloddervossen hanteert? Wat is er eigenlijk aan de hand, als de trimsalon om de hoek alleen hoeft te weten hoe groot de hond en hoe lang de vacht is, terwijl de mensenkapper ook nog in mijn broek wil kijken? Waar komt dat m/v-prijsverschil vandaan, en kan het misschien ook anders? Of móét het zelfs anders, volgens de wet?

Tien telefoontjes naar diverse salons leveren één terugkerend antwoord op. Tenminste, als de - veelal vrouwelijke - kappers al een verklaring voor het prijsverschil hebben.

De duurdere vrouwenbehandeling weigeren is meestal geen optie, merk ik keer op keer

'Met een dame zijn we gewoon langer bezig dan met een heer.' Zelfs bij salons waar kort en lang vrouwenhaar apart op de prijslijst staan is de man altijd goedkoper uit, hoe lang zijn haar ook is. 'Het komt zelden voor dat we met een heer langer bezig zijn, dus betalen zij een vaste prijs', legt een van de kappers uit. Een vaste prijs voor al het heren-

haar dus, die vaak een stuk lager is dan de prijs voor kort dameshaar.

Kappers rekenen gemiddeld 45 minuten voor een vrouw en 30 minuten voor een man, omdat er bij een vrouw meer moet worden geföhnd en gestyled. Met mijn onderhoudsarme bezemhaar en een horde modebewuste mannenhoofden op straat denk ik dat daar wel wat op af te dingen valt, maar het is me inmiddels duidelijk dat dit nu eenmaal 'het concept' is. Dus vraag ik de kappers of ze me dan niet de herenbehandeling kunnen geven, in plaats van het duurdere vrouwenpakket met extra verzorgende producten en modelföhnen.

Van kleine salon tot grote keten en van Arnhem tot Haarlem is de reactie hetzelfde: 'Daar doen wij niet aan', 'Als je een dame bent dan word je geknipt als dame', 'We doen de dames en heren apart, omdat dat zo vaststaat'. Alleen een Twentse kapper vraagt enthousiast wanneer ik langs wil komen, terwijl de kapper in Zeist, na flink doorvragen, voor één keer een uitzondering maakt en me als man noteert.

Wanneer ik vragen stel bij het strakke sekseonderscheid, verwijzen de kappers van ketens me door naar hun hoofdkantoor. Dus bel ik Provalliance Nederland, de marktleider met zo'n 375 salons verdeeld over landelijke ketens als Cosmo, Brainwash en Team Kappers. Hun LinkedIn-profiel klinkt veelbelovend: 'We respecteren onze klanten en luisteren naar ze, we

bieden hen het beste van onszelf.' Maar mijn vraag hoe kappers tot hun prijzen komen besluiten ze een dikke twee weken later, 'na overleg binnen ons bedrijf', niet te beantwoorden.

In het oosten van het land zet Gerben ter Avest, directeur van de AMI-kappersketen, daarentegen prompt zijn auto aan de kant van de weg wanneer ik onverwacht met zijn mobiele telefoon word doorverbonden. Hij legt graag uit hoe de verschillende tarieven ooit zijn ontstaan bij aparte dames- en herensalons. Maar hij vraagt zich ook af of het

Luxe kapbeurt?

Er was ophef in de VS over de verschijning van Democratisch congreslid Alexandria Ocasio-Cortez. 'Ze leidt een bevoorrecht leven, terwijl ze socialisme predikt', aldus rechts-conservatieven. De

aanleiding was een knipbeurt van 80 dollar (72 euro) – meer dan de 20 dollar (18 euro) die Republikein Jeff Sessions besteedt. 'Een gangbaar damestarief', verdedigden vrouwen haar. Haast iedereen ging

aan de werkelijke reden voor die hogere prijs voorbij: prijsbepaling op basis van gender. Alleen in Hongkong betaalt de vrouw niet meer voor de kapper dan de man (bron: *UBS Cost of Living 2018*).

nog wel bij deze tijd past. 'Kapsels voor dames en heren zijn veel meer fluïde geworden. Er zijn zelfs landen waar het verboden is om onderscheid naar geslacht te maken.'

Volgens mij is Nederland daar één van. Toegegeven, over kappersprijzen heeft nog geen Nederlandse rechter zich uitgesproken. Maar dienstverleners hebben zich wel te houden aan de Europese richtlijn voor gelijke behandeling, die sinds 2004 bestaat. En de Europese Commissie stelde de ongewenste praktijk bij kappers al tien jaar terug aan de kaak in het rapport *Sex-segregated Services*.

'Het 'vrouwen-kosten-meer-tijd-argument' van de kappers gaat niet op', zegt Linda Senden, hoogleraar Europees recht aan de Universiteit Utrecht en coördinator van het EU-netwerk voor gelijke behandeling van mannen en vrouwen. In werkelijkheid bepaalt het geslacht van de klant namelijk niet het tijds-, en dus prijsverschil. 'De kappers zeggen dat vrouwen meer moeten betalen vanwege hun complexere kapsels of omdat ze meer haarproducten gebruiken. Dié factoren bepalen dus de uiteindelijke prijs en die zijn net zo goed op mannen van toepassing. Dan is

het logisch dat je deze zaken als prijs-criteria gebruikt.'

Een nieuw prijsbeleid op basis van zulke objectieve, genderneutrale criteria is precies waar de Litouwse ombudsman de kappers begin 2018 om vroeg, zegt woordvoerder Donatas Paulauskas. 'In eerste instantie reageerden veel salonhouders vijandig. Ze benadrukten dat ze al sinds de Sovjet-tijd met aparte dames- en heren-tarieven werken, dat deze bedrijfstak nu eenmaal zo werkt.' Maar 72 van de honderd salons die hij aanschreef, pasten toch hun prijzen aan. 'En de meeste andere volgden toen we dreigden met een juridisch onderzoek.'

De keuzemenu's van ketens als Knip & Go en sommige van de luxere Toni & Guy-salons bewijzen dat het ook in ons land anders kan. De aanduiding man of vrouw komt er niet op voor en ze rekenen alleen af waar je om vraagt. Er staat hooguit dat de totaalprijs van de haarlengte afhangt. 'Ik vind een man-vrouwonderscheid

'Blijkbaar vinden we het nog steeds normaal om bij zulke basale diensten geslacht als criterium te hanteren'

echt heel raar', zegt Charlotte Weening, die me namens De Rollende Kappers op de redactievloer knipt – tegen één tarief voor volwassenen, alleen föhnen is iets duurder voor langer haar. Hoogleraar Senden denkt dat er 'een cultuuromslag' moet komen. 'De brancheorganisatie kan daar een grote rol bij spelen.'

Maar de Algemene Nederlandse Kappers Organisatie (ANKO, sinds 1891) denkt daar, bij monde van vice-voorzitter Anique Groesbeek, anders over. Zij zegt dat het te ver gaat als de brancheorganisatie hier een standpunt over inneemt. Dat iedere ondernemer vrij is om te vragen wat hij wil en dat de klant zelf kan kiezen naar welke salon zij gaat, mét of zonder sekseonderscheid. Groesbeek: 'Tot nu toe heeft dit thema nooit gespeeld. De consument vindt het prijsverschil blijkbaar niet erg, we krijgen er nooit klachten over. Er zal wellicht eerst een rechtszaak moeten komen, willen wij

er als branche misschien naar kijken.'

'Het is niet iets waar we nu heel erg tegenaan lopen', zegt Merel Venne-man, algemeen directeur van Provalliance Nederland. Ik krijg haar uiteindelijk toch te spreken wanneer ik het opnieuw probeer met de vraag hoe het kan dat het bedrijf tarieven hanteert die in strijd zijn met de Wet gelijke behandeling. 'Er zijn veel verschillende dimensies die bijdragen aan de definitie van het prijsmenu. Geslacht is er daar een van, maar ook de behandeltijd, de positionering van het merk, het concurrentieveld en waar de wereld naartoe gaat. Geslacht is geen doorslaggevende factor.'

Blijkbaar staan ze niet te trappelen om het geslacht van de klant als prijs-criterium te schrappen, ondanks hun motto 'innoveren is evolueren'. 'Ik weet niet in welke mate genderneutrale prijzen vandaag de dag al een onderdeel zijn in de besluitvorming van de klant om naar een bepaalde keten toe te gaan', zegt Venne-man. 'Het is iets waar we naar moeten gaan kijken in de toekomst. Op dit moment is het niet iets waarover we veel klachten krijgen of wat echt een issue lijkt te zijn.'

Kortom: kappers discrimineren doorlopend door mannen te bevoor-delen, maar toch 'speelt' het niet en verwijst men de kwestie graag naar een onbepaalde toekomst, terwijl de gelijkebehandelingswetgeving al vijftien jaar zwart-op-wit staat. Ondertussen is het voor mij als consument wat al te heftig om mijn vriendelijke vaste kapper uit Tsjechië

voor de rechter te slepen; de advocaatkosten kan ik bovendien beter in een nieuwe coupe steken.

'Met de traditionele individuele rechtsbescherming is de handhaving van de gelijkebehandelingswetgeving een groot probleem', erkent Senden. Ik kan een specifiek voorval wel melden bij het College voor de Rechten van de Mens, dat dan een niet-bindend oordeel velt. Maar dat kost maanden en blijft misschien onopgemerkt bij al die andere kappers en consumenten in Nederland. 'Het heeft zo'n lange historie dat mensen niet meer de vraag stellen of het prijsverschil terecht is', zegt Senden. 'Blijkbaar vinden we het nog steeds normaal om bij zulke basale diensten geslacht als criterium te hanteren. Het is een voorbeeld van hoe seksegebonden ons wereldbeeld nog is.'

Luister op volkskrant.nl ook naar de aflevering van de podcast *Het Volkskrantgeluid* over ongelijke kapperskosten.